

Kivilágosodott az ég, megszólaltak a kakasok, szétszéledtek
ők is, aztán mi is.

Csak az öreg Jazsinova maradt fia sirjánál és zokogott nem
törődve semmivel.

*****

MAJAKOVSZKIJ VLADIMIR:

VÖRÖS TEMETŐ

A tér —
                    tündököl,
                                    a hold szikrázva ontja
tüzét —
                    mintha pörzsögne rajt a nap.
Hatalmas
                    kőfal...
                                    Az asszony szobra
zászlóval hajlik azokra,
                    kik alatt nyugszanak.
Az úttestet
                    a hold nikkele
                                    paskolja,
belöle — szuronyok
                    élesebben,
                                    ádázabban merednek,
És —
                    mint roppant halomba
rakott könyvek;
                    Lenin mauzóleuma.
De engem
                    se mélabú
                                    nem vonz e kapuba,
és szürke unalom
                                    nem ragaszt ide —
a lelket itt
                    halálos árny
                                    nem lengi be —
Ő ma is lüktet
                    a falántékokon
                                    s dőbeg a szivekben,
az emberiség
                    tavaszát élem.
De a sírok
                    nem engednek,
                                    eléhem,
utamba állnak a nevek.
Ezzel,
                    úgyiszólván,
                                    tegnap találkoztam.
A fényképész előtt állt.

Nevetett,
 Vejkov
 clesik,
 vére patakba csurran,
 s a vér
 cscrog
 az eseményen.
 Mögötte,
 előttem,
 gyorsan,
 villanással —
 pont olyan,
 mint láttuk
 ezer meg ezer képen,
 gyűrött köpenyében,
 hegyes kis szakállal,
 ellép
 egy szikár ember —
 acél keményen,
 Az ifjúnak,
 ki azon tűnődik,
 miként döntsön:
 életét kinek
 élet-mintájára szabná,
 habozás nélkül
 mondom rögtön:
 szabad
 Gyerzsinzki elvtárséra —
 légy azzá! —
 Ki csont gyanánt,
 ki hamuként
 nyúl el, pihen
 a fal tövében...
 Van, kinek
 han'va sincs,
 Csak munka,
 rab évek
 és gö'vő,
 sehol egy végigtolyó —
 csupa csonk élet —
 fények —
 lobbhanva kiégtek.
 S ni, mint látcmás —
 az óden várjal tövén
 az elvtársakat
 a nyugtalanság
 tömény,
 láza emészti —
 hamvaikon járkál,
 borzong a csontokon,
 a virágok
 és üvek
 hegyén kítör,

S a füvek
     s virágok
             aggodalma harsog:
 — Mondjátok —
     merre vagytok?
             Mondjátok —
                     álljátok a harcot?
 Törnek-e
     előre?
             Nem torpant meg
                     — a harc, a csata?
 Mondjátok —
     a köztársaság fiai
             akarata
 fölépíti-e
     a keményt
             fényből és fémből?
 — Aludjátok békén, elvtársak, csöndben...
 Hazátok —
     akár a fiatal cserje,
 minden
     tavasszal
             hajt, virágbaszökken,
 nő,
     erősebb, lombosabb, karcsúbb egyre.
 De újra
     nesz zizeg
             a hamvvederben:
 a kesztrűk
     suscognak
             szalagnyelven:
 — S éjsötét
     Európájukban,
             Ázsiájukban
 herkelés,
     rettenet,
             bilincsek?
                     — Úgy van!
 A pénz,
     erőszak,
             tömlőcök,
                     bítók,
 pányvák,
     urak
             világát —
 a ti
     egetverő árnyaitok
 járnak,
     költögetik
             — mutatják irányát,
 — S titeket
     nem sodor

az örvény hínárja?
 Agyatokon a vaskalaposság
 hálót most se sző?
 Mondjátok — ép-e,
 egyetlen-e —
 egységesen várja
 s résen áll ma —
 a csatára
 az összpárti erő?
 — Aludjatok,
 elvtársak, csöndbe...
 Ki merné békéteket
 bontani zavarva?
 Az első parancsra:
 »Előre!« —
 Talpra!
 szuronyok erdejét szegezve,
 rontunk a vakmerőre,

DUDÁS KÁLMÁN ford.

*****

A MÁSODIK VILÁGHÁBORU EREDETE ÉS JELLEGE

Irta: Lemin Iván

I.

Még az első világháború alatt mondotta Lenin, hogy a háború — nem »véletlen«, nem »bűn«, hogy az a tőkés rend imperialista szakaszának a velejárója.

A polgári és szociál-oppportunista elméletek a politikát mesterségesen elválasztják a közgazdaságtól, a belpolitikát a külpolitikától. Ez oka a külpolitika és a háború kérdéseivel szemben elfoglalt történelem-ellenes elvont fölületes, nemtudományos álláspontnak.

Egyes polgári teoretikusok a háborúk eredetét az emberi természet »állatiasságával« kísérlik megmagyarázni, vagy gépszerűen átviszik a természeti jelenségeket a társadalmi életre és a háborúk eredetét a »létért való küzdelemmel« akarják megértetni. Ide kell számítanunk a fasiszta elméleteket is amelyek a háborúkat faji mozzanatokkal okolják meg a »magasabb faj« létfontartásának »szükségességével« az alacsonyabbak között.

Ismét más polgári teoretikusok a külpolitikát és a háborút földrajzi és politikai-földrajzi indokokkal próbálják megmagyarázni.

A harmadik csoport a háborúk eredetét ezen, vagy azon államférfi hibáira vezetik vissza és a külpolitika számukra a különböző diplomaták és államférfiak szabad akaratának a kifejezése. A háború, szerintük: a »hibák szomorú játéka«.